32012O0018

SMJERNICA EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE

od 2. kolovoza 2012.

o dodatnim privremenim mjerama koje se odnose na operacije refinanciranja Eurosustava i prihvatljivost instrumenata osiguranja i o izmjeni Smjernice ESB/2007/9

(ESB/2012/18)

(2012/476/EU)

UPRAVNO VIJEĆE EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno prvu alineju njegovog članka 127. stavka 2.,

uzimajući u obzir Statut Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke, a posebno prvu alineju njegovog članka 3. stavka 3.1. te članak 5. stavak 5.1., članak 12. stavak 12.1., članak 14. stavak 14.3. i članak 18. stavak 18.2.,

budući da:

(1) Na temelju članka 18. stavka 18.1. Statuta Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke, Europska središnja banka (ESB) i nacionalne središnje banke država članica čija je valuta euro (dalje u tekstu „nacionalne središnje banke", „NSB") mogu sklapati kreditne poslove s kreditnim institucijama i drugim sudionicima na tržištu, a da se pritom odobravanje kredita temelji na odgovarajućem instrumentu osiguranja. Opći uvjeti pod kojima su ESB i nacionalne središnje banke spremni sklapati kreditne poslove, uključujući kriterije kojima se određuje prihvatljivost instrumenata osiguranja za potrebe kreditnih poslova Eurosustava, utvrđeni su u Prilogu I. Smjernici ESB/2011/14 od 20. rujna 2011. o instrumentima i postupcima monetarne politike Eurosustava ([1]).

(2) Upravno je vijeće 8. prosinca 2011. i 20. lipnja 2012. donijelo odluku o dodatnim mjerama za pojačano poticanje kreditne aktivnosti kako bi poduprlo odobravanje bankovnih kredita i likvidnost na tržištu novca europodručja, uključujući mjere navedene u Odluci ESB/2011/25 od 14. prosinca 2011. o dodatnim privremenim mjerama koje se odnose na operacije refinanciranja Eurosustava i prihvatljivost instrumenata osiguranja ([2]). Dodatno, upućivanje na stopu pričuve u Smjernici ESB/2007/9 od 1. kolovoza 2007. o monetarnoj statistici, statistici financijskih institucija i statistici financijskih tržišta ([3]) treba uskladiti s izmjenama Uredbe (EZ) br. 1745/2003 Europske središnje banke od 12. rujna 2003. o primjeni odredbi o minimalnim pričuvama (ESB/2003/9) ([4]) uvedenima Uredbom (EU) br. 1358/2011 ([5]).

(3) Kako je utvrđeno u Odluci ESB/2011/25, nacionalne središnje banke ne bi trebale biti obvezne prihvatiti kao instrument osiguranja u kreditnim poslovima Eurosustava prihvatljive bankovne obveznice za koje jamči država članica na temelju programa Europske unije/Međunarodnoga monetarnog fonda odnosno država članica čija kreditna procjena ne zadovoljava referentnu vrijednost Eurosustava za utvrđivanje njegova minimalnog zahtjeva za visoke bonitetne standarde.

(4) Odlukom ESB/2011/25 revidirana je iznimka od zabrane uske povezanosti utvrđene u odjeljku 6.2.3.2. Priloga I. Smjernici ESB/2011/14 u vezi s bankovnim obveznicama za koje jamči država, a kojima se druge strane u poslu same koriste kao instrumentom osiguranja.

(5) Uz *ex ante* odobrenje Upravnog vijeća, u iznimnim okolnostima drugim ugovornim stranama koje sudjeluju u kreditnim poslovima Eurosustava treba dopustiti da povećaju vlastitu uporabu bankovnih obveznica za koje jamči država, a koje su imale 3. srpnja 2012. Zahtjevima za *ex ante* odobrenje, koji se podnose Upravnom vijeću, treba priložiti plan financiranja.

(6) Odluku ESB/2011/25 treba zamijeniti ovom Smjernicom, koju nacionalne središnje banke trebaju provesti u svojim ugovorima ili propisima.

([1]) SL L 331, 14.12.2011., str. 1.
([2]) SL L 341, 22.12.2011., str. 65.
([3]) SL L 341, 27.12.2007., str. 1.
([4]) SL L 250, 2.10.2003., str. 10.
([5]) Uredba (EU) br. 1358/2011 Europske središnje banke od 14. prosinca 2011. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1745/2003 o primjeni odredbi o minimalnim pričuvama (ESB/2003/9) (ESB/2011/26) (SL L 338, 21.12.2011., str. 51.).

(7) Radi osiguranja prikladnog mehanizma prijenosa monetarne politike, dodatne mjere utvrđene ovom Smjernicom treba primjenjivati privremeno, dok Upravno vijeće ne bude smatralo da više nisu potrebne,

DONIJELO JE OVU SMJERNICU:

Članak 1.

Dodatne mjere koje se odnose na operacije refinanciranja i prihvatljive instrumente osiguranja

1. Pravila za provedbu operacija monetarne politike Eurosustava i kriteriji prihvatljivosti instrumenata osiguranja koji su utvrđeni u ovoj Smjernici primjenjuju se u vezi sa Smjernicom ESB/2011/14.

2. U slučaju nepodudaranja između ove Smjernice i Smjernice ESB/2011/14, kako su je nacionalne središnje banke provele na nacionalnoj razini, primjenjuje se ova Smjernica. Nacionalne središnje banke nastavljaju primjenjivati sve odredbe Smjernice ESB/2011/14 na isti način, osim ako je drugačije propisano u ovoj Smjernici.

Članak 2.

Mogućnost prekida ili izmjene operacija dugoročnijeg refinanciranja

Eurosustav može odlučiti da, pod određenim uvjetima, druge ugovorne strane mogu smanjiti iznos određenih operacija dugoročnijeg refinanciranja ili ih prekinuti prije dospijeća. Takvi se uvjeti objavljuju pri najavi odgovarajućeg natječaja ili u drugom obliku koji Eurosustav smatra prikladnim.

Članak 3.

Priznavanje određenih dodatnih vrijednosnih papira osiguranih imovinom

1. Osim vrijednosnih papira osiguranih imovinom (ABS) koji su prihvatljivi na osnovi poglavlja 6. Priloga I. Smjernici ESB/2011/14, vrijednosni papiri osigurani imovinom koji ne ispunjavaju zahtjeve koji se odnose na kreditnu procjenu iz odjeljka 6.3.2. Priloga I. Smjernici ESB/2011/14, ali ispunjavaju sve druge kriterije prihvatljivosti koji se primjenjuju na vrijednosne papire osigurane imovinom na temelju Smjernice ESB/2011/14 prihvatljivi su kao instrumenti osiguranja za operacije monetarne politike Eurosustava, pod uvjetom da imaju dva rejtinga najmanje trostruko B ([1]) u trenutku izdavanja i u bilo kojem trenutku nakon toga. Oni također moraju ispunjavati sve sljedeće zahtjeve:

(a) imovina koja stvara novčani tok i koja osigurava vrijednosne papire osigurane imovinom pripada jednoj od sljedećih kategorija imovine: i. hipotekama na stambenim nekretninama; ii. kreditima malim i srednjim poduzećima; iii. hipotekama na poslovnim nekretninama; iv. kreditima za kupnju automobila; v. lizingu; i vi. potrošačkom financiranju;

(b) u imovini koja stvara novčani tok nema miješanja imovine iz različitih kategorija imovine;

(c) imovina koja stvara novčani tok i koja osigurava vrijednosne papire osigurane imovinom ne obuhvaća kredite koji su:

i. loši krediti u trenutku izdavanja vrijednosnih papira osiguranih imovinom;

ii. loši krediti u trenutku uključenja u vrijednosne papire osigurane imovinom za vrijeme trajanja vrijednosnih papira osiguranih imovinom, na primjer zbog nadomještanja ili zamjene (nadomještanja ili zamjene) imovine koja stvara novčani tok;

iii. u bilo kojem trenutku strukturirani, sindicirani ili s financijskom polugom;

(d) transakcijski dokumenti vrijednosnih papira osiguranih imovinom sadržavaju odredbe o kontinuitetu servisiranja.

2. Na vrijednosne papire osigurane imovinom navedene u stavku 1. koji imaju dva rejtinga najmanje jednostruko A ([2]) primjenjuje se korektivni faktor od 16 %.

3. Na vrijednosne papire osigurane imovinom navedene u stavku 1. koji nemaju dva rejtinga najmanje jednostruko A primjenjuju se sljedeći korektivni faktori: (a) na vrijednosne papire osigurane hipotekom na poslovnim nekretninama primjenjuje se korektivni faktor od 32 % i (b) na sve ostale vrijednosne papire osigurane imovinom primjenjuje se korektivni faktor od 26 %.

4. Druga ugovorna strana ne smije kao instrument osiguranja dostaviti vrijednosne papire osigurane imovinom, koji su prihvatljivi kao instrumenti osiguranja na temelju stavka 1., ako ta druga ugovorna strana ili bilo koja treća strana s kojom je druga ugovorna strana usko povezana djeluje kao pružatelj zaštite od kamatnog rizika u odnosu na vrijednosne papire osigurane imovinom.

5. NSB može prihvatiti kao instrument osiguranja za operacije monetarne politike Eurosustava one vrijednosne papire osigurane imovinom čija odnosna imovina uključuje hipoteke na stambenim nekretninama ili kredite malim i srednjim poduzećima ili oboje te koji ne ispunjavanju zahtjeve koji se odnose na kreditnu procjenu iz odjeljka 6.3.2. Priloga I. Smjernici ESB/2011/14 i zahtjeve navedene u stavku 1., točkama od (a) do (d) i stavku 4., ali ispunjavaju sve druge kriterije prihvatljivosti koji se primjenjuju na vrijednosne papire osigurane imovinom na temelju Smjernice ESB/2011/14 i imaju dva rejtinga najmanje trostruko B. Takvi vrijednosni papiri osigurani imovinom ograničeni su na one izdane prije 20. lipnja 2012. i na njih se primjenjuje korektivni faktor od 32 %.

([1]) Rejting „trostruko B" znači najmanje rejting „Baa3" koji dodjeljuje Moody's, „BBB–" koji dodjeljuje Fitch ili Standard & Poor's ili „BBB" koji dodjeljuje DBRS.

([2]) Rejting „jednostruko A" znači najmanje rejting „A3" koji dodjeljuje Moody's, „A–" koji dodjeljuju Fitch i Standard & Poor's ili „AL" koji dodjeljuje DBRS.

6. Za potrebe ovog članka:

(1) „hipoteke na stambenim nekretninama”, uz kredite osigurane hipotekom na stambenim nekretninama, uključuju stambene kredite s jamstvom (bez hipoteke na nekretnini) ako je jamstvo naplativo odmah po nastanku statusa neispunjavanja obveze. Takvo se jamstvo može dati u različitim ugovornim oblicima, uključujući ugovore o osiguranju, ako ih daje subjekt iz javnog sektora ili financijska institucija koja podliježe javnom nadzoru. Kreditna procjena jamca u svrhu takvih jamstava za vrijeme trajanja transakcije mora odgovarati stupnju kreditne kvalitete 3 na usklađenoj ljestvici kreditnih rejtinga Eurosustava;

(2) „malo poduzeće” ili „srednje poduzeće” znači subjekt koji obavlja gospodarsku djelatnost, bez obzira na njegov pravni oblik, gdje evidentirana prodaja za subjekt ili za konsolidiranu grupu, ako je subjekt dio konsolidirane grupe, iznosi manje od 50 milijuna eura;

(3) „loš kredit” uključuje kredite kod kojih je otplata kamate ili glavnice u kašnjenju 90 ili više dana, a dužnik je u statusu neispunjavanja obveze, kako je to određeno u točki 44. Priloga VII. Direktivi 2006/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2006. o osnivanju i obavljanju djelatnosti kreditnih institucija ([1]), ili kada postoji osnovana sumnja da će se plaćanje izvršiti u cijelosti;

(4) „strukturirani kredit” znači strukturu koja uključuje podređena kreditna potraživanja;

(5) „sindicirani kredit” znači kredit koji daje grupa zajmodavaca u kreditnom sindikatu;

(6) „kredit s financijskom polugom” znači kredit odobren društvu koje već ima znatnu razinu zaduženosti, kao što je financiranje otkupa ili preuzimanja, gdje se kredit upotrebljava za stjecanje udjela u društvu koje je također dužnik po tom kreditu;

(7) „odredbe o kontinuitetu servisiranja” znači odredbe u pravnoj dokumentaciji vrijednosnog papira osiguranog imovinom koje osiguravaju da nastanak statusa neispunjavanja obveze osobe koja servisira dug ne dovede do prestanka servisiranja, a koje uključuju mehanizme za pokretanje imenovanja pomoćne osobe za servisiranje duga, plan djelovanja na visokoj razini koji opisuje operativne mjere koje se poduzimaju nakon imenovanja pomoćne osobe za servisiranje duga i način prijenosa upravljanja kreditima.

([1]) SL L 177, 30.6.2006., str. 1.

Članak 4.

Priznavanje određenih dodatnih kreditnih potraživanja

1. Kao instrument osiguranja za operacije monetarne politike Eurosustava nacionalne središnje banke mogu prihvatiti kreditna potraživanja koja ne ispunjavaju kriterije prihvatljivosti Eurosustava.

2. Nacionalne središnje banke koje odluče prihvatiti kreditna potraživanja u skladu sa stavkom 1. u tu svrhu utvrđuju kriterije prihvatljivosti i mjere za kontrolu rizika tako da odrede odstupanja od zahtjeva iz Priloga I. Smjernici ESB/2011/14. Navedeni kriteriji prihvatljivosti i mjere za kontrolu rizika uključuju kriterij da su kreditna potraživanja uređena zakonima države članice nacionalne središnje banke koja utvrđuje te kriterije prihvatljivosti i mjere za kontrolu rizika. Kriteriji prihvatljivosti i mjere za kontrolu rizika podliježu prethodnom odobrenju Upravnog vijeća.

3. U izvanrednim okolnostima nacionalne središnje banke mogu, uz prethodno odobrenje Upravnog vijeća, prihvatiti kreditna potraživanja: (a) primjenjujući kriterije prihvatljivosti i mjere za kontrolu rizika koje je utvrdio drugi NSB na temelju stavaka 1. i 2.; ili (b) uređena pravom neke druge države članice, a ne one u kojoj je taj NSB osnovan.

4. Nacionalnoj središnjoj banci koja prihvaća kreditna potraživanja na temelju stavka 1., drugi NSB pruža pomoć samo ako postoji takav bilateralni dogovor između njih, te uz prethodno odobrenje Upravnog vijeća.

Članak 5.

Prihvaćanje određenih bankovnih obveznica za koje jamči država

1. Nacionalne središnje banke nisu obvezne prihvatiti kao instrument osiguranja za kreditne poslove Eurosustava prihvatljive bankovne obveznice za koje jamči država članica na temelju programa Europske unije/Međunarodnoga monetarnog fonda odnosno država članica čija kreditna procjena nije u skladu s referentnom vrijednošću Eurosustava za utvrđivanje njegova minimalnog zahtjeva za visoke bonitetne standarde koji se odnose na izdavatelje utržive imovine i jamce za tu imovinu u skladu s odjeljcima 6.3.1. i 6.3.2. Priloga I. Smjernici ESB/2011/14.

2. Nacionalne središnje banke obavješćuju Upravno vijeće kad god odluče da vrijednosne papire iz stavka 1. ne prihvaćaju kao instrumente osiguranja.

3. Druge ugovorne strane ne smiju dostaviti bankovne obveznice koje su same izdale i za koje jamči subjekt iz javnog sektora iz EGP-a koji ima pravo uvesti poreze, te takve obveznice koje su izdali s njima blisko povezani subjekti kao instrument osiguranja za kreditne poslove Eurosustava, a premašuju nominalni iznos tih obveznica već dan kao instrument osiguranja na dan 3. srpnja 2012.

4. U iznimnim slučajevima Upravno vijeće može odlučiti o odstupanjima od zahtjeva utvrđenog u stavku 3. Uz zahtjev za odstupanje mora biti priložen plan financiranja.

Članak 6.

Provjera

Nacionalne središnje banke šalju ESB-u akte i provedbene mjere kojima se namjeravaju uskladiti s člancima od 1. do 5. najkasnije do 14. kolovoza 2012.

Članak 7.

Izmjena Smjernice ESB/2007/9

U Prilogu III. dijelu 5. stavak koji slijedi iza tablice 2. zamjenjuje se sljedećim:

„Izračun paušalnog odbitka u svrhu kontrole (R6):

Paušalni odbitak: odbitak se primjenjuje na svaku kreditnu instituciju. Svaka kreditna institucija oduzima maksimalni paušalni iznos čija je svrha smanjenje administrativnog troška upravljanja vrlo malim obveznim pričuvama. Ako je (osnovica za obračun pričuva x stopa pričuva) manje od 100 000 eura, onda paušalni odbitak iznosi (osnovica za obračun pričuva x stopa pričuva). Ako je (osnova za obračun pričuva x stopa pričuva) veće ili jednako 100 000 eura, onda paušalni odbitak iznosi 100 000 eura. Institucije kojima je kao grupi dopušteno dostavljati statističke podatke o svojoj konsolidiranoj osnovici za obračun pričuva (kako je određeno u Prilogu III., dijelu 2., odjeljku 1. Uredbe (EZ) br. 25/2009 (ESB/2008/32)) moraju držati minimalne pričuve preko jedne od institucija u grupi koja djeluje u svojstvu posrednika isključivo za te institucije. U skladu s člankom 11. Uredbe (EZ) br. 1745/2003 Europske središnje banke od 12. rujna 2003. o primjeni odredbi o minimalnim pričuvama (ESB/2003/9)(*), u potonjem slučaju samo grupa kao cjelina ima pravo na paušalni odbitak.

Minimalne (ili ‚obvezne') pričuve izračunavaju se kako slijedi:

Minimalne (ili ‚obvezne') pričuve = osnovica za obračun pričuva × stopa pričuva – paušalni odbitak

Stopa pričuva primjenjuje se u skladu s Uredbom (EZ) br. 1745/2003 (ESB/2003/9).

(*) SL L 250, 2.10.2003., str. 10."

Članak 8.

Stupanje na snagu

Ova Smjernica stupa na snagu dva dana od dana donošenja.

Primjenjuje se od 14. rujna 2012.

Članak 9.

Adresati

Ova je Smjernica upućena svim središnjim bankama Eurosustava.

Sastavljeno u Frankfurtu na Majni 2. kolovoza 2012.

Za Upravno vijeće ESB-a

Predsjednik ESB-a

Mario DRAGHI